

**ЄВРОПЕЙСЬКА КОНВЕНЦІЯ
ПРО НАСИЛЬСТВО ТА НЕНАЛЕЖНУ ПОВЕДІНКУ
З БОКУ ГЛЯДАЧІВ ПІД ЧАС СПОРТИВНИХ ЗАХОДІВ,
І ЗОКРЕМА ФУТБОЛЬНИХ МАТЧІВ ***

Страсбург, 19 серпня 1985 року

European Treaty Series\120

---

* Офіційний переклад

Держави-члени Ради Європи та інші держави-учасниці Європейської культурної конвенції, що підписали цю Конвенцію,

враховуючи, що метою Ради Європи є досягнення більшого єднання між її членами,

занепокоєні насильством і неналежною поведінкою з боку глядачів під час спортивних заходів, і зокрема футбольних матчів, та їхніми наслідками,

усвідомлюючи, що ця проблема може поставити під загрозу принципи, які викладені у резолюції (76)41 Комітету міністрів Ради Європи, відомої як "Європейська хартія спорту для всіх",

підкреслюючи важливий внесок спорту та особливо, з огляду на їхню регулярність, футбольних матчів між національними збірними та клубними командами європейських держав у міжнародне взаєморозуміння,

враховуючи, що органи державної влади та незалежні спортивні організації мають окремі та водночас взаємодоповнюючі обов'язки у боротьбі із насильством і неналежною поведінкою з боку глядачів, з огляду на те, що спортивні організації також мають обов'язки у питаннях безпеки та що у цілому вони мають забезпечувати упорядковане проведення заходів, які вони організують; вважаючи, крім того, що для досягнення цієї мети такі органи та організації повинні об'єднати свої зусилля на всіх відповідних рівнях,

враховуючи, що насильство є сучасним соціальним явищем, яке має серйозні наслідки та причини якого знаходяться, головним чином, поза межами спорту, а також що спорт часто стає ареною для вибухів насильства,

сповнені рішучості вживати спільних та об'єднаних заходів, для того щоб запобігати насильству та неналежній поведінці з боку глядачів під час спортивних заходів та боротися з цією проблемою,

погодилися про таке:

Стаття 1

Мета Конвенції

1. Для запобігання насильству та неналежній поведінці з боку глядачів під час футбольних матчів та боротьби з цією проблемою Сторони зобов'язуються вживати в межах своїх відповідних конституційних положень заходи, які є необхідними для здійснення положень цієї Конвенції.

2. Сторони застосовують положення цієї Конвенції до інших видів спорту та спортивних заходів із можливим насильством або неналежною поведінкою з боку глядачів, з урахуванням особливостей таких видів спорту та спортивних заходів.

Стаття 2

Координація на національному рівні

Сторони координують політику та заходи, які їхні міністерства та інші державні установи здійснюють для боротьби із насильством та неналежною поведінкою з боку глядачів, у разі необхідності шляхом створення координуючих органів.

Стаття 3

Заходи

1. Сторони зобов'язуються забезпечити розробку та здійснення заходів, які спрямовані на запобігання насильству та неналежній поведінці з боку глядачів і боротьбу з цією проблемою, та які, зокрема, передбачають:

- а) забезпечення залучення достатньої кількості ресурсів охорони громадського порядку до боротьби із вибухами насильства та неналежної поведінки, як на безпосередньо прилеглих до стадіонів ділянках і стадіонах, так і на шляхах, якими користуються глядачі;

- b) сприяння тісній співпраці та обміну відповідною інформацією між поліцейськими підрозділами різних населених пунктів, яких це стосується або може стосуватися;
- c) застосування або у разі необхідності прийняття законодавства, яке передбачає призначення відповідних покарань або, коли це необхідно, вжиття відповідних адміністративних заходів щодо осіб, визнаних винними в учиненні правопорушень, пов'язаних із насильством або неналежною поведінкою з боку глядачів.

2. Сторони зобов'язуються заохочувати відповідальну організацію та належну діяльність клубів уболівальників, а також призначення із числа членів таких клубів відповідальних осіб, які надаватимуть допомогу в організації та інформуванні глядачів під час матчів і супроводжуватимуть групи уболівальників, що виїжджають на матчі, які відбуваються на полях суперників.

3. Сторони заохочують координацію, якщо це можливо з правової точки зору, організації - у співпраці із клубами, організованими вболівальниками та туристичними агентствами - подорожей із пункту відправлення, для того щоб перешкодити потенційним порушникам порядку відвідувати матчі.

4. Сторони докладають зусиль для забезпечення, коли це необхідно шляхом запровадження відповідного законодавства, яке передбачає покарання за його порушення, або за допомогою будь-яких інших відповідних засобів, щоб у випадках можливих вибухів насильства та неналежної поведінки з боку глядачів спортивні організації та клуби разом із, у разі необхідності, власниками стадіонів і органами державної влади у відповідності до визначених внутрішнім законодавством повноважень вживали навколо стадіонів і на стадіонах практичних заходів з метою запобігання насильству чи неналежній поведінці та боротьби з ними, включаючи:

- a) забезпечення, щоб дизайн та матеріальна інфраструктура стадіонів гарантували безпеку глядачів, безпосередньо не сприяли зіткненням між глядачами, дозволяли ефективно контролювати натовп, мали належні бар'єри чи огорожу і дозволяли діяти охороні та поліції;
- b) ефективне відокремлення груп уболівальників команд-суперників і розміщення груп уболівальників, що прибувають з інших місць, у разі їхньої присутності, на окремих трибунах;
- c) забезпечення такого відокремлення через суворий контроль за продажем квитків та вжиття особливих запобіжних заходів безпосередньо перед матчем;
- d) виведення відомих або потенційних порушників порядку, а також осіб, що знаходяться у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння, із стадіонів та матчів або заборону входу таким особам на стадіони та матчі, якщо це можливо з правової точки зору;
- e) обладнання стадіонів ефективною системою зв'язку із глядачами та забезпечення повною мірою використання такої системи, програм матчів та інших рекламних матеріалів з метою заохочення глядачів до коректної поведінки;
- f) заборону глядачам приносити на стадіони алкогольні напої; обмеження та краще заборону продажу та будь-якого розповсюдження алкогольних напоїв на стадіонах, а також забезпечення продажу всіх напоїв у безпечній упаковці;
- g) проведення перевірок з метою забезпечення, щоб глядачі не приносили на стадіони предмети, які можуть бути використані в актах насильства, або піротехнічні вироби чи подібні предмети;

- h) забезпечення співпраці між відповідальними особами та відповідними органами перед матчами для визначення шляхів здійснення контролю за натовпом та спільного застосування відповідних правил.

5. Враховуючи потенційну важливість засобів масової інформації для запобігання насильству у спорті та насильству, пов'язаному зі спортом, Сторони вживають відповідних соціальних і просвітніх заходів, зокрема підносячи спортивні ідеали через просвітні або інші кампанії, підтримуючи, особливо серед молоді, поняття чесної гри з метою поглиблення взаємної поваги як серед глядачів, так і серед спортсменів, а також сприяючи більш активному заняттю спортом.

Стаття 4

Міжнародне співробітництво

1. Сторони тісно співпрацюють між собою з питань, які охоплюються цією Конвенцією, та у разі необхідності сприяють такій співпраці між відповідними національними спортивними органами.

2. Перед міжнародними матчами або турнірами за участю клубів чи національних збірних, відповідні Сторони пропонують своїм компетентним органам, особливо спортивним організаціям, визначити матчі, під час яких можливі вибухи насильства чи неналежної поведінки з боку глядачів. Після визначення такого матчу компетентні органи приймаючої країни організують консультації між зацікавленими сторонами. Такі консультації проводяться якнайскоріше та не пізніше ніж за два тижні до дати проведення матчу, і на них визначаються процедури, загальні та запобіжні заходи, яких має бути вжито до, під час та після матчу, включаючи у разі необхідності заходи на додаток до тих, що передбачені у цій Конвенції.

Стаття 5

Виявлення правопорушників та поводження з ними

1. Сторони, дотримуючись існуючих правових процедур та принципів незалежності судової влади, докладають зусиль для забезпечення, щоб глядачі, які вчиняють акти насильства або іншої кримінальної поведінки, виявлялися та переслідувалися у судовому порядку із дотриманням належних правових процедур.

2. У разі необхідності, особливо коли йдеться про глядачів, що прибули з інших місць, і у відповідності до міжнародних угод, які можуть бути застосовані, Сторони розглядають питання про:

- a) передачу до країни їхнього проживання провадження у кримінальних справах, порушених проти осіб, яких було затримано у зв'язку із насильством або іншою кримінальною поведінкою під час спортивних заходів;
- b) видачу осіб, підозрюваних у насильстві або іншій кримінальній поведінці під час спортивних заходів;
- c) передачу осіб, визнаних винними у насильстві або іншій кримінальній поведінці під час спортивних заходів, для відбуття покарання у відповідній країні.

Стаття 6 Додаткові заходи

1. Для поліпшення безпеки та запобігання насильству Сторони зобов'язуються тісно співпрацювати зі своїми відповідними національними спортивними організаціями та клубами і у разі необхідності з власниками стадіонів з питань, які стосуються проектування та реконструкції матеріальної інфраструктури стадіонів або здійснення інших ремонтних робіт, включаючи входи та виходи стадіонів.

2. Сторони зобов'язуються у разі необхідності та у відповідних випадках застосовувати систему критеріїв відбору стадіонів, що забезпечують безпеку глядачів та запобігають насильству між ними, особливо стадіонів, які використовуються

для проведення матчів, на які можуть збиратися численні або некеровані глядачі.

3. Сторони зобов'язуються заохочувати свої національні спортивні організації до постійного перегляду їхніх регламентів для того, щоб контролювати чинники, які можуть призвести до вибухів насильства з боку спортсменів або глядачів.

Стаття 7

Надання інформації

Кожна Сторона надсилає Генеральному секретарю Ради Європи однією з офіційних мов Ради Європи всю відповідну інформацію стосовно законодавчих або інших заходів, вжитих нею для дотримання положень цієї Конвенції, незалежно від того, чи стосуються ці заходи футболу, чи інших видів спорту.

Стаття 8

Постійний комітет

1. Для цілей цієї Конвенції створюється Постійний комітет.

2. Будь-яка Сторона може бути представлена у Постійному комітеті одним або більше представниками. Кожна Сторона має один голос.

3. Будь-яка держава-член Ради Європи або інша держава-учасниця Європейської культурної конвенції, яка не є Стороною цієї Конвенції, може бути представлена у Комітеті спостерігачем.

4. Постійний комітет може однострійно ухваленим рішенням запропонувати будь-якій державі, яка не є членом Ради Європи і Стороною цієї Конвенції, а також будь-якій заінтересованій спортивній організації бути представленою спостерігачем на одному чи більше з його засідань.

5. Постійний комітет скликається Генеральним секретарем Ради Європи. Його перше засідання проводиться упродовж одного року від дати набрання чинності цією Конвенцією. В

подальшому він збирається на засідання якнайменш один раз на рік. Крім того, він збирається на засідання на вимогу більшості Сторін.

6. Кворум для проведення засідання Постійного комітету складає більшість Сторін.

7. З урахуванням положень цієї Конвенції Постійний комітет складає та ухвалює консенсусом свої власні правила процедури.

Стаття 9

Постійний комітет відповідає за здійснення нагляду за застосуванням цієї Конвенції. Зокрема, він може:

- a) переглядати положення цієї Конвенції та розглядати будь-які необхідні зміни до них;
- b) проводити консультації із відповідними спортивними організаціями;
- c) надавати рекомендації Сторонам щодо заходів, яких необхідно вжити для цілей цієї Конвенції;
- d) рекомендувати відповідні заходи для інформування громадськості про діяльність, яка здійснюється в рамках цієї Конвенції;
- e) надавати Комітету міністрів рекомендації стосовно запрошення держав, які не є членами Ради Європи, приєднатися до цієї Конвенції;
- f) висувати будь-які пропозиції, спрямовані на підвищення ефективності цієї Конвенції.

2. Для виконання своїх функцій Постійний комітет може на свою власну ініціативу проводити засідання груп експертів.

Стаття 10

Після кожного засідання Постійний комітет надсилає Комітету міністрів Ради Європи доповідь про свою роботу та стан виконання Конвенції.

Стаття 11 **Поправки**

1. Поправки до цієї Конвенції можуть пропонуватися будь-якою Стороною, Комітетом міністрів Ради Європи чи Постійним комітетом.

2. Будь-яка пропозиція щодо внесення поправки повідомляється Генеральним секретарем Ради Європи державам-членам Ради Європи, іншим державам-учасницям Європейської культурної конвенції, а також кожній державі, що не є членом Ради Європи, яка приєдналася або якій запропоновано приєднатися до цієї Конвенції у відповідності до положень статті 14.

3. Будь-яка поправка, запропонована Стороною чи Комітетом міністрів, повідомляється Постійному комітету якнайменш за два місяці до засідання, на якому вона має розглядатися. Постійний комітет надає Комітету міністрів свій висновок стосовно запропонованої поправки у разі необхідності після консультацій із відповідними спортивними організаціями.

4. Комітет міністрів розглядає запропоновану поправку та будь-який висновок, наданий Постійним комітетом, і він може прийняти поправку.

5. Текст будь-якої поправки, ухвалений Комітетом міністрів у відповідності до пункту 4 цієї статті, надсилається Сторонам для прийняття.

6. Будь-яка поправка, прийнята у відповідності до пункту 4 цієї статті, набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення одномісячного періоду від дати, на яку усі

Сторони поінформували Генерального секретаря про її прийняття.

Заключні положення

Стаття 12

1. Цю Конвенцію відкрито для підписання державами - членами Ради Європи та іншими державами-учасницями Європейської культурної конвенції, які можуть висловити свою згоду на обов'язковість для них цієї Конвенції шляхом:

- a) підписання без застереження щодо ратифікації, прийняття чи затвердження; або
- b) підписання з умовою ратифікації, прийняття чи затвердження з подальшою ратифікацією, прийняттям чи затвердженням.

2. Ратифікаційні грамоти або документи про прийняття чи затвердження здаються на зберігання Генеральному секретарю Ради Європи.

Стаття 13

1. Ця Конвенція набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення одномісячного періоду від дати, на яку три держави - члени Ради Європи висловили свою згоду на обов'язковість для них цієї Конвенції у відповідності до положень статті 12.

2. Стосовно будь-якої держави, яка підписала цю Конвенцію і яка висловлюватиме свою згоду на обов'язковість для неї Конвенції після набрання нею чинності, Конвенція набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення одномісячного періоду від дати підписання або здачі на зберігання ратифікаційної грамоти чи документа про прийняття або затвердження.

Стаття 14

1. Після набрання чинності цією Конвенцією Комітет міністрів Ради Європи після консультацій зі Сторонами може запропонувати приєднатися до Конвенції будь-якій державі, що не є членом Ради Європи, у рішенні, що ухвалюється більшістю голосів, передбаченою у статті 20d Статуту Ради Європи та одностайним голосуванням представників Договірних Держав, які мають право засідати в Комітеті міністрів.

2. Стосовно будь-якої держави, що приєдналася до Конвенції, Конвенція набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення одномісячного періоду від дати здачі на зберігання документа про приєднання Генеральному секретарю Ради Європи.

Стаття 15

1. Будь-яка Держава під час підписання або здачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або свого документа про прийняття, затвердження чи приєднання може визначити територію (території), до якої застосовуватиметься ця Конвенція.

2. Будь-яка Сторона у будь-який інший час після цього заявою на ім'я Генерального секретаря Ради Європи може поширити дію цієї Конвенції на будь-яку іншу територію, визначену в цій заяві. Стосовно такої території Конвенція набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення одномісячного періоду від дати отримання такої заяви Генеральним секретарем.

3. Будь-яка заява, зроблена відповідно до двох попередніх пунктів, може стосовно будь-якої території, визначеної в цій заяві, бути відкликана шляхом подання відповідного повідомлення на ім'я Генерального секретаря. Таке відкликання набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення шестимісячного періоду від дати отримання такого повідомлення Генеральним секретарем.

Стаття 16

1. Будь-яка Сторона може у будь-який час денонсувати цю Конвенцію шляхом подання відповідного повідомлення на ім'я Генерального секретаря Ради Європи.

2. Така денонсація набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення шестимісячного періоду від дати отримання повідомлення Генеральним секретарем.

Стаття 17

Генеральний секретар Ради Європи повідомляє держави-члени Ради Європи, інші держави-учасниці Європейської культурної конвенції та будь-яку державу, яка приєдналася до цієї Конвенції, про:

- a) будь-яке підписання у відповідності до статті 12;
- b) заду на зберігання будь-якої ратифікаційної грамоти або будь-якого документа про прийняття, затвердження чи приєднання у відповідності до статті 12 або 14;
- c) будь-яку дату набрання чинності цією Конвенцією у відповідності до статей 13 і 14;
- d) будь-яку інформацію, надану згідно з положеннями статті 7;
- e) будь-яку доповідь, складену на виконання положень статті 10;
- f) будь-яку пропозицію щодо внесення поправки чи будь-яку поправку, ухвалену у відповідності до статті 12, і дату, від якої ця поправка набирає чинності;
- g) будь-яку заяву, зроблену згідно з положеннями статті 15;

- h) будь-яке повідомлення, зроблене згідно з положеннями статті 16, і дату, від якої денонсація набирає чинності.

На посвідчення чого нижчепідписані належним чином на те уповноважені представники підписали цю Конвенцію.

Вчинено у Страсбурзі дев'ятнадцятого дня серпня місяця 1985 року англійською і французькою мовами, причому обидва тексти є однаково автентичними, в одному примірнику, який зберігатиметься в архіві Ради Європи. Генеральний секретар Ради Європи надсилає засвідчені копії цієї Конвенції кожній державі-члену Ради Європи, кожній державі-учасниці Європейської культурної конвенції та будь-якій державі, якій запропоновано приєднатися до цієї Конвенції.